

Дядик Т.В., к.е.н., доцент

доцент кафедри маркетингу

Волошина Є.О., ЗВО СВО Магістр

Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна)

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Українське сільське господарство демонструє чіткі ознаки відновлення після «перехідної кризи». Добре відомо, що сільське господарство пройшло через таку кризу в усіх країнах Центральної і Східної Європи, які відчували на собі перехідну економіку. Також добре відомо, що глибина і тривалість цієї кризи, позначена зниженням обсягів виробництва і продуктивності галузі, суттєво відрізняються серед країн цього регіону і Україна виглядає відносно гірше порівняно з іншими країнами. Також значною мірою ясно, що ця різниця в глибинній тривалості кризи пов'язана з рішучістю, з якою політики здійснювали реформи [1, с. 1].

Вирішення питань удосконалення механізму цінового, податкового і фінансово-кредитного механізму та міжгалузевих економічних відносин дасть поштовх подальшому розвитку агропромислового виробництва, вирішенню продовольчого достатку в Україні [2, с. 36].

Валова продукція сільського господарства – це первісний результат взаємодії факторів виробництва, матеріальна і вартісна основа кінцевого результату, що в натуральній формі представлений усією виробленою протягом року продукцією рослинництва і тваринництва, а у вартісній – оцінений за постійними цінами відповідного року. Як свідчать дані таблиці, динаміка виробництва продукції сільського господарства України в цілому є позитивною – вартість продукції виробленої усіма категоріями господарств у 2018 р. проти 2014 р. збільшилась на 6,8 %, проте вартість продукції рослинництва збільшилась на 11,8 %, а тваринництва – зменшилась на 5,2 % (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка виробництва продукції сільського господарства України (у постійних цінах 2010 року, мільйонів гривень), 2014-2018 рр.¹

Роки	Господарства усіх категорій			У тому числі					
				підприємства			господарства населення		
	продукція сільського господарства	з неї		продукція сільського господарства	з неї		продукція сільського господарства	з неї	
		продукція рослинництва	продукція тваринництва		продукція рослинництва	продукція тваринництва		продукція рослинництва	продукція тваринництва
2014	251427,2	177707,9	73719,3	139058,4	105529,5	33528,9	112368,8	72178,4	40190,4
2015	239467,3	168439,0	71028,3	131918,6	99584,7	32333,9	107548,7	68854,3	38694,4
2016	254640,5	185052,1	69588,4	145119,0	113392,6	31726,4	109521,5	71659,5	37862,0
2017	249157,0	179474,6	69682,4	140535,2	108601,1	31934,1	108621,8	70873,5	37748,3
2018	268570,9	198685,0	69885,9	157561,1	124720,1	32841,0	111009,8	73964,9	37044,9
2018 до 2014, %	106,8	111,8	94,8	113,3	118,2	97,9	98,8	102,5	92,2

¹Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях

Джерело: побудовано за даними: [3]

Сільськогосподарські підприємства із загальних обсягів у 2018 р. 268570,9 млн. грн, виробили 157561,1 млн. грн, 111009,8 млн. грн – господарства населення, при чому остання скоротили обсяги виробництва на 1,2 %. По всіх категоріям господарств скоротилось виробництво продукції тваринництва.

Лідирує в Україні по виробництву валової продукції сільського господарства Вінницька область (8,4% із загальної вартості валової продукції), 2 місце – Київська область (6,7%) та третє місце – Полтавська (6,6%) (табл. 2).

Таблиця 2

Частка регіонів у загальному виробництві продукції сільського господарства України у 2018 році¹

Області	Продукція сільського господарства		Продукція рослинництва		Продукція тваринництва	
	у відсотках	місце	у відсотках	місце	у відсотках	місце
Україна	100,0	х	100,0	х	100,0	х
Вінницька	8,4	1	7,8	1	10,1	1
Волинська	2,6	19	2,2	20	3,9	11
Дніпропетровська	5,8	5	5,6	6	6,4	4
Донецька	2,6	20	2,3	19	3,5	12
Житомирська	4,1	13	4,1	13	4,1	9
Закарпатська	1,6	24	1,2	24	2,8	18
Запорізька	3,1	17	3,2	17	2,6	20
Івано-Франківська	2,3	21	1,6	22	4,1	10
Київська	6,7	2	6,1	3	8,5	2
Кіровоградська	4,6	8	5,3	7	2,8	19
Луганська	1,7	23	2,1	21	0,9	24
Львівська	3,8	14	3,3	16	5,2	5
Миколаївська	3,5	16	3,9	14	2,2	23
Одеська	4,4	10	5,1	9	2,5	21
Полтавська	6,6	3	7,1	2	5,1	6
Рівненська	2,7	18	2,5	18	3,2	13
Сумська	4,2	11	4,7	11	3,0	17
Тернопільська	3,7	15	3,8	15	3,2	14
Харківська	5,6	6	6,0	4	4,3	8
Херсонська	4,2	12	4,6	12	3,0	16
Хмельницька	5,5	7	5,6	5	5,0	7
Черкаська	6,0	4	5,3	8	8,3	3
Чернівецька	1,8	22	1,6	23	2,3	22
Чернігівська	4,5	9	5,0	10	3,0	15

¹Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях

Джерело: побудовано за даними: [3]

По виробництву продукції рослинництва на другому місці – Полтавська область (7,1 %), по виробництву продукції тваринництва на другому місці – Київська область (8,5 %). Останнє місце за обсягами виробництва продукції сільського господарства у 2018 р. займає Закарпатська область (1,6%).

В сучасних умовах господарювання, лише економічно стійкі підприємства, що виробляють якісну конкурентоспроможну продукцію, можуть бути успішними учасниками ринку. Для того, аби сільськогосподарські підприємства мали реальний шанс перейти на новий етап у виробничому

процесі, успішно функціонувати на ринку сільськогосподарської продукції, необхідно розробити відповідну стратегію розвитку та використання нововведень.

Список використаних джерел:

1. Сільське господарство України: криза та відновлення / За редакцією Штефана фон Крамона-Таубадея, Сергія Дем'яненка, Арніма Куна. К.: Гарант-Сервіс, 2004. 207 с.

2. Лупенко Ю.О., Салук П.Т., Месель-Веселяк В.Я., Федоров М.М. Результати і проблеми реформування сільського господарства України. *Економіка АПК*. 2014. № 7. С. 26-38.

3. Державна служба статистики України: Інтернет видання.
URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 16.09.2019).